
KYSELYLOMAKE

Tämä kyselylomake on osa Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa

FSD1190 Muuttuvat kunnat 1990

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

QUESTIONNAIRE

This questionnaire is part of the following dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive:

FSD1190 Changing Municipalities 1990

If this questionnaire is used or referred to in any publication, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

ÅBO AKADEMI INSTITUTET
FÖR JÄMFÖRANDE
NORDISK POLITIK OCH
FÖRVALTNING

ÄRADE KOMMUNDIREKTÖR

Institutet för jämförande nordisk politik och förvaltning utför i samarbete med de statsvetenskapliga institutionerna vid universiteten i Göteborg, Oslo och Aarhus en jämförande undersökning rörande kommunalförvaltningen i förändring. Som ett led i detta projekt enkäteras **i alla fyra länder** den kommunala ledningen. I Finland sänds enkäten till stads- och kommundirektörerna.

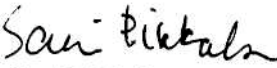
Undersökningens syfte är att jämföra de nordiska kommunernas situation och utvecklingsarbete. Vi är även intresserade av den kommunala ledningens arbets-situation. Ett särskilt intresse hyser vi naturligtvis för de nordiska frikommun-försöken, bland vilka, som bekant, Finland intar en särställning.

Vi vill framhålla att enkäten är samnordisk och därför inte till alla delar natio-nellt anpassad. Med hjälp av de ställvis allmänt formulerade frågorna vinner vi i jämförbarhet länderna emellan. **Någon jämförande nordisk enkät av detta slag har inte tidigare gjorts!** Vi vägar därför hoppas att Ni, all tidsbrist till trots, ställer Er välvillig till undersökningen och besvarar enkäten **före den 15 mars**. Formuläret kan returneras i bifogade svarskuvert.

Svaren kommer att analyseras statistiskt. Resultaten redovisas i tabellform. Svar från enskilda kommuner redovisas inte.

Åbo, den 1 mars 1990

Krister Ståhlberg
professor

Sari Pikkala
assistent

ÄRADE KOMMUNDIREKTÖR

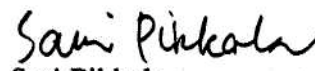
Från Institutet för jämförande nordisk **politik och förvaltning** utsändes i början av mars månad en enkät till stads- och kommundirektörer. Vi har redan erhållit svar av mer än hälften av alla tillfrågade och har följaktligen kunnat inleda överföringen av uppgifter på ADB. Eftersom detta arbete drar ut på tiden och eftersom undersökningens värde på ett helt avgörande sätt är beroende av att andelen svarare är tillräckligt hög, kan vi räkna med att i undersökningen inkludera alla svar som vi erhållit före den 6 april. Vi vore mycket tacksamma om Ni ännu kunde försöka finna tid för att besvara enkäten.

I Norge har insamlingen avslutats och intresset för undersökningen visade sig vara stort, nästan 35 % av de tillfrågade besvarade enkäten. Vår förhoppning är naturligtvis att vi kunde nå upp till samma goda resultat.

Enligt undersökningens tidsplan kommer vi att slutföra överföringen på ADB inom april månad. Analyserna utförs under perioden maj-juni. De första finländska delrapporterna kommer att framläggas på ett möte i Reykjavik i slutet av augusti. Under hösten utförs nordiska jämförande analyser. Förutsättningen för att kunna göra goda jämförelser är dock att vi erhållit tillräckligt många svar. Därför vänder vi oss till Er med denna påminnelse.

Åbo, den 20 mars 1990

Krister Ståhlberg
professor

Sari Pikkala
assistent

FRÅGEFORMULÄR TILL STADS- OCH KOMMUNDIREKTÖRER

De flesta frågor i detta frågeformulär har svarsalternativ där Ni kan kryssa för den eller de alternativ som passar Er. För några få frågor ber vi om upplysningar som bäst kan besvaras med några stickord eller en kort beskrivning. Om det angivna utrymmet inte är tillräckligt, kan Ni fortsätta på ett särskilt ark.

KOMMUN _____

KOMMUNENS SITUATION OCH VERKSAMHET

1. Hur värderar Ni den ekonomiska situationen i Er kommun idag jämfört med situationen för tre år sedan ? (Sätt ett kryss på skalan)

Mycket bättre	Lite bättre	Ingen ändring	Lite sämre	Mycket sämre
1	2	3	4	5

2. Hur bedömer Ni följande förhållanden när det gäller situationen i kommunen i dag? Utgör de enskilda förhållandena ett mycket viktigt problem, ett viktigt problem, ett mindre viktigt problem eller utgör de inget problem alls? (Sätt ett kryss på varje rad).

	Mycket viktigt problem	Viktigt problem	Mindre viktigt problem	Inte ett problem/ inaktuellt
Politiska förhållanden				
Politiska beslut som spränger budgetramar	0	0	0	0
Politikers bristande förmåga att prioritera olika delar av kommunens verksamhet	0	0	0	0
Politikers bristande förmåga att utveckla klara mål för olika sektorer av kommunens verksamhet	0	0	0	0
Stor omsättning bland politiker	0	0	0	0
En instabil politisk majoritet i kommunfullmäktige	0	0	0	0
Politisk strid mellan partigrupper	0	0	0	0
Konflikt mellan politiker och förvaltning	0	0	0	0
Förvaltningsförhållanden				
För liten förvaltningskapacitet	0	0	0	0
Påtryckningar från yrkesgrupper	0	0	0	0
Stor personalomsättning	0	0	0	0
Svårt att rekrytera fora sökande till viktiga poster	0	0	0	0
Bristande kompetens hos de anställda	0	0	0	0
De anställdas motstånd mot förändringar	0	0	0	0
Anpassning av kommunens organisation till aktuella behov	0	0	0	0

	Mycket viktigt problem	Viktigt problem	Mindre viktigt problem	Inte ett problem/ inaktuellt
Skillnader i serviceutbud mellan olika delar av kommunen	0	0	0	0
Bristande samordning av kommunal verksamhet	0	0	0	0
Bristande långsiktig planering av kommunal verksamhet	0	0	0	0
Förvaltningssektorernas förmåga att hålla budgetramarna	0	0	0	0
Ekonomiska förhållanden				
Kommunens likviditet	0	0	0	0
Ökande skuldbörda	0	0	0	0
Svikande skatteintäkter	0	0	0	0
Obalans mellan utgifter och inkomster	0	0	0	0
Otillfredsställande räkenskapsrutiner	0	0	0	0
Svårigheter i samband med. upplåning	0	0	0	0
Lokala förhållanden				
Förändringar i invånarantalet	0	0	0	0
Förändringar i ålderstrukturen bland kommuninvånarna	0	0	0	0
Förändringar i bosättningsmönstret i kommunen;	0	0	0	0
Ensidig näringsstruktur	0	0	0	0
Försämrat sysselsättningsläge	0	0	0	0
Orealistiska krav från befolkningen beträffande kommunens serviceutbud	0	0	0	0
Strid mellan olika delar av kommunen;	0	0	0	0
Tryck från invånarna för att minska avgifter eller utgifter	0	0	0	0

	Mycket viktigt problem	Viktigt problem	Mindre viktigt problem	Inte ett problem/ inaktuellt
Förhållandet till staten				
Staten har ålagt kommunerna för många uppgifter	0	0	0	0
Normer och standarder för statligt reglerade uppgifter	0	0	0	0
Ändringar av normer och standarder för statlig reglerade uppgifter	0	0	0	0
Länsstyrelsens utövande av tillsyn över kommunerna	0	0	0	0
Statliga restriktioner för kommunens ekonomiska handlingsfrihet	0	0	0	0
Andra statliga restriktioner som hindrar en lokal problemlösning	0	0	0	0

3. Vad utgör **huvudproblemet** som Er kommun står inför i dagens situation? (Beskriv problemet antingen utgående från fråga 2 eller beskriv det med egna ord närmare)

4. Vilka är de viktigaste **hindren** för att kommunen skall kunna lösa detta problem?

0 Inga viktiga hinder finns

5. Nedan finns en lista med åtgärder som är **möjliga lösningalternativ** till de problem som kommunerna står inför idag. Hur viktiga anser Ni de uppräknade åtgärderna vara, i relation till situationen i Er kommun? (Kryssa för på varje rad).

	Mycket viktig	Ganska viktig	Mindre viktig	Inte viktig.	Vet ej
Bättre arbetsvillkor för politiker	0	0	0	0	0
Skolning av de förtroendevalda	0	0	0	0	0
Starkare politisk styrning i kommunen	0	0	0	0	0
Bättre styrning av ekonomin i kommunen	0	0	0	0	0
Ökad administrativ kapacitet	0	0	0	0	0
Högre löner för de anställda	0	0	0	0	0
Bättre möjligheter till skolning och utbildning för de anställda	0	0	0	0	0
Utvecklandet av en ny ledarstil i kommunen	0	0	0	0	0
Omorganisering av kommunens tjänsteapparat	0	0	0	0	0
Bruk av kortvariga försöksprojekt	0	0	0	0	0
Överföring av uppgifter till andra förvaltningsnivåer	0	0	0	0	0
Överföring av uppgifter till privata sektorn	0	0	0	0	0
Större ekonomiska överföringar från staten	0	0	0	0	0
Större frihet för kommunen att bestämma den lokala inkomstbasen	0	0	0	0	0
Större frihet i förhållande till statlig styrning och statliga normer	0	0	0	0	0

6. Vi är vidare intresserade av om i kommunen genomförts åtgärder av nedan uppräknat slag. Ange för varje åtgärdsgrupp om sådana åtgärder vidtagits i kommunen eller ej.

	JA	NEJ	VET EJ
Regelbundet samarbete med lokala organisationer	0	0	0
Regelbundet samarbete med det lokala näringslivet	0	0	0
Ordnad inomkommunal arbetsplatsskolning	0	0	0
Organiserad samordning mellan sektorer utöver den samordning som äger rum på styrelsenivå och i anslutning till kommunplaneringen	0	0	0
Sammanslagningar inom kommunens sektororganisation	0	0	0
Uppdelningar inom kommunens sektororganisation	0	0	0
Indragningar eller sammanslagningar av nämnder	0	0	0
Införande av nya lednings- eller styrsystem, t ex planeringssystem, målstyrning, resultatstyrning	0	0	0
Delegering av ärenden från förtroendevalda till tjänstemän	0	0	0
Delegering av ärenden från högre till lägre tjänstemän	0	0	0
Försök att utvidga medborgardeltagandet och -inflytandet	0	0	0
Avreglering för att minska byråkratiskt "krångel"			
Decentralisering av budgetansvar till lägre nivåer	0	0	0
Grundande av lokala organ inom kommunen	0	0	0
Geografisk spridning av förvaltnings- och servicefunktioner	0	0	0

FÖRSÖKSVERKSAMHET - TIDSBEGRÄNSADE FÖRSÖKSPROJEKT

7. Hur ser Ni på försöksverksamheten? Är försöksverksamhet ett lämpligt tillvägagångs sätt för att få till stånd förändringar i Er kommun?

Ja, generellt är det en lämplig åtgärd 0

En lämplig åtgärd, men bara inom vissa sektorer inom kommunen..... 0

Ange vilka _____

Nej 0

Vet Ej..... 0

8. Kan Ni nämna några exempel på lyckad försöksverksamhet i kommunen - nämn kort vad försöket gällde

1. _____

2. _____

3. _____

9. Det kan finnas olikartade motiv för försöksverksamhet. Ange hur viktiga eller oviktiga Ni anser nedan uppräknade **möjliga syften för försöksverksamhet** vara (Sätt ett kryss på varje rad).

	Mycket viktig	Ganska viktig	Mindre viktig	Inte viktig	Vet ej
Att vinna nya erfarenheter	0	0	0	0	0
Att skapa ny energi genom att frigöra dolda resurser hos invånare, medarbetare och ledning	0	0	0	0	0
Att få kommunen att framstå i positiv dager	0	0	0	0	0
Att lugna missnöjda medarbetare	0	0	0	0	0
Att agera "murbräcka", dvs att upplösa stela strukturer och bryta invanda rutiner	0	0	0	0	0

	Mycket viktig	Ganska viktig	Mindre viktig	Inte viktig	Vet ej
Att lösa akuta problem	0	0	0	0	0
Att finna nya och utveckla existerande arbetsmetoder	0	0	0	0	0
Att göra inbesparningar	0	0	0	0	0
Att tillföra kommunens ekonomi resurser "utifrån" (fonder, stödarrangemang)	0	0	0	0	0
Att använda de existerande resurserna bättre	0	0	0	0	0

10. Vi har nedan samlat en del åsikter och påståenden som dykt upp i den offentliga debatten. Vi vill be Er ange om Ni är helt enig, delvis enig, delvis oenig eller helt oenig med dessa påståendena (Sätt ett kryss på varje rad).

	Helt enig	Delvis enig	Delvis oenig	Helt oenig	Vet ej
Behovet av förändring och anpassning inom kommunsektorn är starkt överdrivet i den offentliga debatten	0	0	0	0	0
Det är bättre att låta andra kommuner pröva sig fram innan man ger sig i kast med nya åtgärder och arbetsrutiner	0	0	0	0	0
Reformer i kommunsektorn bör genomföras i alla kommuner samtidigt hellre än att enskilda kommuner får försöksstatus	0	0	0	0	0
Kommunerna bör få större ansvar och möjligheter att pröva egna lösningar	0	0	0	0	0
Det är svårt att få igenom idéer som innebär förändringar i kommunernas verksamhet	0	0	0	0	0
Statliga regler och normer är viktiga för att undvika alltför stora olikheter mellan kommuner	0	0	0	0	0
Vår kommun bör vara en föregångskommun när det gäller nya åtgärder och arbetsrutiner	0	0	0	0	0
För att kommunen skall kunna driva försöksverksamhet måste staten ställa medel till förfogande	0	0	0	0	0

FRIKOMMUN- OCH FÖRVALTNINGSFÖRSÖKET

11. Vad anser Ni att hittills varit den största fördelen för kommunen med frikommun/förvaltningsförsöket?

0 Ingen speciell fördel

12. Har deltagandet i frikommunförsöket/förvaltningsförsöket haft konsekvenser för kommunen också inom andra områden än, de som direkt berörts av försöksverksamheten?

0 JA

0 NEJ (Fortsätt till fråga 13)

12a. Vilka konsekvenser är det fråga om?

13. Har det funnits några speciella problem i anknnytning till kommunens deltagande i frikommunprojektet/förvaltningsförsöket?

0 JA

0 NEJ (Fortsätt till fråga 14)

13a. Vilka problem är det fråga om?

14. Anser Ni att Ni fått tillräckligt med information för att skapa Er en tillfredsställande bild av vad som händer i andra frikommuner/förvaltningsförsökskommuner?

0 JA

0 NEJ

0 VET EJ/SVÅRT ATT SÄGA

KÖPTJÄNSTER OCH STÖD TILL FRIVILLIG VERKSAMHET

15. Det har blivit allt vanligare att kommuner **köper tjänster av privata företag**. Ange om Er kommun köper tjänster (inom vilken sektor, vilka slag av tjänster).

Sektor	Tjänsteslag
_____	_____
_____	_____
_____	_____

16. Det talas om att kommuner kan **stöda frivillig verksamhet** inom föreningar eller invånargrupper för att främja alternativ eller **komplettering** till kommunens egen service. Ange om Er kommun stöder sådan frivillig verksamhet (sektor, typ av verksamhet).

Sektor	Typ av verksamhet
_____	_____
_____	_____

17. Om Ni uppgivit att kommunen har erfarenhet av köptjänster och/eller stöd till frivillig verksamhet, hur värderar Ni erfarenheterna?

	Ja, betydligt	Ja, i någon mån	Nej	Vet ej
Köptjänster:				
Sänker kommunens kostnader	0	0	0	0
Höjer tjänsternas kvalitet	0	0	0	0
Ökar kostnadsmedvetenheten i övrig verksamhet i kommunen	0	0	0	0
Stöd till frivillig verksamhet:				
Sänker kommunens kostnader	0	0	0	0
Höjer tjänsternas kvalitet	0	0	0	0
Ökar invånarnas tillfredsställelse genom ökad valfrihet	0	0	0	0

ARBETET SOM STADS- ELLER KOMMUNDIREKTÖR

18. Kan Ni ange **hur lång tid i genomsnitt** Ni använder för följande kommunalpolitiska aktiviteter per vecka? (Kryssa för på varje rad).

	Antal timmar/vecka				
	<1	1-2	2-4	4-8	>8
Deltagande i möten	0	0	0	0	0
Dokumentläsning	0	0	0	0	0
Läsning av forskningsrapporter o dyl	0	0	0	0	0
Läsning av tidsskrifter eller tidningar _	0	0	0	0	0
Diskussion med politiker	0	0	0	0	0
Diskussion med anställda	0	0	0	0	0
Diskussion med utomstående	0	0	0	0	0

19. Hur ofta har Ni **kontakt med massmedia** (press, radio, TV) i egenskap av kommunaldirektör?

Dagligen	Flera gånger i veckan	Ca en gång i veckan	Ett par gånger i månaden	Varje månad	Mer sällan
0	0	0	0	0	0

20. Hur ofta har Ni **kontakt** med följande personer eller instanser i anknytning till Ert arbete som kommundirektör? (Kryssa för på varje rad).

	Flera gånger varje månad	I stort sett varje månad	Några få gånger per år	Aldrig
Kommunens invånare	0	0	0	0
Representanter för lokala organisationer	0	0	0	0
Länsstyrelsen	0	0	0	0
Andra organ på länsnivån	0	0	0	0
Forsknings- och undervisningsinstitutioner	0	0	0	0
Kommunernas centralorganisationer	0	0	0	0
Andra kommuner	0	0	0	0
Ministerier	0	0	0	0
Statliga verk och inrättningar	0	0	0	0

21. För vilken av följande uppgifter **använder Ni mest tid**? Rangordna varje uppgift enligt tidsåtgången. Skriv 1 för den uppgift som Ni använder mest tid till och 8 för den som Ni använder minst tid.

☐ Löpande förvaltningsrutiner	☐ Uppgörande av föredragningar
☐ Personalförvaltning	☐ Kontakt med allmänheten och pressen
☐ Ekonomi, budget, långtidsbudget	☐ Samordning av den löpande verksamheten
☐ Överordnad planering	☐ Närings- och företagsarbete
☐ Representation	

22. Sammanfaller rangordningen ovan med vad Ni tycker att är en riktigt prioritering av tid och resurser?

0 NEJ

0 JA (Fortsätt till fråga 23)

22a. Vilka uppgifter skulle Ni önska prioritera högre?

23. De flesta ledare lever i dag i en pressad arbetssituation. Tiden räcker sällan till och man utsätts för tryck från olika håll. Det är **inte** möjligt att klara av alla viktiga saker. Därför är en prioritering nödvändig. Några uppgifter går framom andra. Givet ett sådant förhållande, **hur stor vikt lägger Ni i Ert arbete vid följande uppgifter.** Kryssa för på en skala från 1 (lägger liten vikt vid) till 5 (lägger stor vikt vid). Tag ställning till varje uppgift skilt.

	Lägger liten vikt vid			Lägger stor vikt vid-	
Stimulera till samarbete mellan sektorerna	1	2	3	4	5
Informera underordnade om mål och planer	1	2	3	4	5
Motivera medarbetare och främja deltagande	1	2	3	4	5
Utveckla och ta i bruk nya rutiner och arbetssätt	1	2	3	4	5
Ansvara för ekonomistyrning, räkenskap och budget	1	2	3	4	5
Samordna olika typer av aktiviteter	1	2	3	4	5
Vara informerad om invånarnas synpunkter	1	2	3	4	5
Lösa mellanmännsliga problem och motsättningar	1	2	3	4	5
Vara en samlande symbol, inspirera och entusiasmera	1	2	3	4	5
Se till att regler och rutiner följs	1	2	3	4	5
Lägga upp dagliga arbetsrutiner	1	2	3	4	5
Lösa problem genom att ändra organisationen	1	2	3	4	5
Vara informerad om politiska signaler	1	2	3	4	5
Vägleda underordnade, främja deras yrkesskicklighet	1	2	3	4	5
Se till att nyanställda instrueras och skolas	1	2	3	4	5

PERSONFRÅGOR

24. Födelseår 19 _

25. Vilket slag av **utbildning** har Ni, ange högsta examen och examensområde.

26. Vilket år tillträdde Ni **er nuvarande tjänst**? 19 _____

27. Inom vilket område **arbetade Ni före Ni tillträdde Er nuvarande tjänst** och inom vilka områden har Ni **överhuvudtaget varit anställd?**

	Föregående anställning	Anställningserfarenhet överhuvudtaget
Anställning inom:		
Kommuner, kommunalförbund	0	0
Statlig lokalförvaltning	0	0
Statlig regionalförvaltning	0	0
Statlig centralförvaltning	0	0
Organisationer (inkl. partier)	0	0
Privata näringslivet	0	0
Eget företag	0	0
Annat _____ (vad)	0	0

Använd gärna formulärets baksida för ytterligare synpunkter på undersökningen!

TACK FÖR ER MEDVERKAN !